Lieta Nr. 1A68032519
Nr. 1A-0036-20/19
ECLI:LV:RPPT:2020:0820.1A68032519.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 20. augustā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese S.Groza,
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ sūdzību par Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. 2019. gada 9. jūlija lēmumu Nr. /numurs/.

Aprakstošā daļa

2019. gada 3. jūnijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums /numurs/ par Jūrmalas pilsētas domes 2017. gada 12. janvāra saistošo noteikumu Nr. 1 „Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 1) 5. punkta prasību neievērošanu, proti, par to, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ (turpmāk – SIA /Nosaukums A/) turējumā esošais transportlīdzeklis /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis) 2019. gada 10. maijā plkst. 00.00.25 iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā (turpmāk arī – Jūrmala), neiegādājoties caurlaidi, par ko SIA /Nosaukums A/ par konstatēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 50 EUR apmērā.

Šo lēmumu SIA /Nosaukums A/ (turpmāk arī – Sūdzības iesniedzēja) pārsūdzēja un ar Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. (turpmāk arī – Iestāde) 2019. gada 9. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ (turpmāk – Lēmums) tas atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts, ka, pamatojoties uz 2019. gada 13. maijā saņemto fotofiksācijas izdruku no Jūrmalas pilsētas iebraukšanas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas Qliksense aplikācijas „Notikumu kontrole", 2019. gada 14. maijā lēmumu rezolūcijas veidā, uzsākta administratīvā lietvedība pret Sūdzības iesniedzēju par to, ka ar Sūdzības iesniedzējas turējumā esošo Transportlīdzekli iebraukts Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā, neiegādājoties caurlaidi.

Pašvaldības policijas iestāde 2019. gada 15. maijā pasta sūtījumā nosūtīja Sūdzības iesniedzējai izsaukumu ierasties tās pārstāvim pašvaldības policijā 2019. gada 3. jūnijā plkst.11.10. Norādītajā laikā Sūdzības iesniedzējas pārstāvis neieradās, par neierašanās iemesliem nebija ziņojis, nebija lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Pašvaldības policijas iestāde izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu bez Sūdzības iesniedzēja klātbūtnes.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.[1] panta ceturto daļu, 243. panta pirmo daļu, 243.[1] , 244., 272. pantu, 286. panta pirmo un otro daļu, 246. panta pirmo daļu, 205. panta pirmās daļas 3. punktu, 260. panta otro daļu, Saistošo noteikumu Nr. 1 5., 8.2., 20., 21., 48. un 49. punktu, Lēmumā norādīts, ka, iebraucot Jūrmalā, ir izvietotas informatīvas ceļa zīmes par Saistošo noteikumu Nr. 1 prasību ievērošanu. Iebraucot Jūrmalā caur Priedaines satiksmes mezglu, saskaņā ar šo noteikumu 8.2. apakšpunktu ir uzstādītas videotehniskās kontroles ierīces, kas fiksē transportlīdzekļu iebraukšanu Jūrmalā. Sistēma apstrādā un uzkrāj ar fotokamerām fiksēto transportlīdzekļu datus un atlasa tos transportlīdzekļus, kas iebraukuši Jūrmalā, nesaņemot caurlaidi, kas turpmāk nepieciešama transportlīdzekļu iebraukšanas īpaša režīma zonā Jūrmalā kontrolei un Saistošo noteikumu Nr. 1 pārkāpšanas gadījumā – administratīvo sodu piemērošanai.

Saņemot fotofiksācijas, kas norāda uz šo noteikumu pārkāpšanu, pašvaldības policijas iestāde veic to izdruku. Fotofiksācijās skaidri attēlots transportlīdzeklis un tā valsts reģistrācijas numurs, kā arī tās satur ziņas par iebraukšanas Jūrmalā datumu un laiku, un to, kāda fotokamera fiksējusi transportlīdzekli, atspoguļojot to ar GPS koordinātēm.

Ceļu satiksmes drošības direkcijas Informatīvajā sistēmā Sūdzības iesniedzēja ir norādīta kā Transportlīdzekļa turētāja, līdz ar ko pamatoti saukta pie administratīvās atbildības atbilstoši Saistošo noteikumu Nr. 1 5. un 49. punkta prasībām.

Saistošie noteikumi Nr. 1 pieņemti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 43. panta pirmās daļas 13. punktu. Minētā likuma 45 .panta pirmā daļa noteic, ka spēkā esošie pašvaldības noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

Likuma „Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likums" 2. pants noteic, ka oficiālais izdevums „Latvijas Vēstnesis" (turpmāk – oficiālais izdevums) ir Latvijas Republikas oficiālais izdevums, un tajā publicētā informācija ir oficiāla publikācija. Oficiālā publikācija ir publiski ticama un saistoša. Neviens nevar aizbildināties ar oficiālajā izdevumā publicēto tiesību aktu vai oficiālo paziņojumu nezināšanu.

Saistošo noteikumu Nr. 1 oficiālā publikācija Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" publicēta 2017. gada 2. februārī. Līdz ar to šie noteikumi bija saistošie Sūdzības iesniedzējai.

Sūdzības iesniedzējas atsaukšanās uz Ceļu satiksmes likumu kā tieši piemērojamu normatīvo aktu, kas regulē publiski tiesiskās attiecības, kas pastāv Sūdzības iesniedzēju un Jūrmalas pilsētas pašvaldību, nav pamatota, jo minētās attiecības regulē Saistošie noteikumi Nr. 1 un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss. Iestāde norāda, ka materiāltiesiskais pamats, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības un administratīvi sodītu par Saistošo noteikumu Nr. 1 5.punkta pārkāpumu (nodevas samaksas par caurlaidi pienākuma neizpildi), noteikts šo noteikumu 49.punktā, nevis Ceļu satiksmes likumā. Papildus norādams, ka Ceļu satiksmes likuma VII nodaļa, kurā ietverts 43.[6]pants un uz kuru atsaucas Sūdzības iesniedzēja, nav piemērojams attiecībā uz lietā konstatēto administratīvo pārkāpumu, jo minētā nodaļa skaidri noteic, ka tajā noteiktās tiesību normas attiecas uz administratīvās atbildības īpatnībām ceļu satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpšanas gadījumos, proti, minētā nodaļa attiecināma tikai uz tādiem normatīvo aktu pārkāpumiem, kuru objekts ir ceļu satiksmes drošība. Iestāde norāda, ka Saistošo noteikumu Nr. 1 mērķis nav aizsargāt ceļu satiksmes drošību kā iespējamo apdraudējuma objektu pašvaldības noteikumu pārkāpšanas gadījumā, bet ierobežot tranzīta satiksmi caur Jūrmalas

pilsētas teritoriju un veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu.

Attiecībā par Sūdzības iesniedzējas norādīto, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī Transportlīdzekli vadīja cita persona, Iestāde, atsaucoties uz Saistošo noteikumu Nr. 1 49. punktu, norādījusi, ka par saistošo noteikumu Nr. 1 5. punkta prasību neievērošanu atbildība ir noteikta transportlīdzekļa īpašniekam vai turētājam. Sūdzības iesniedzēja kā Transportlīdzekļa likumīgā turētāja ir lieta apskatāmā pārkāpuma atbildības subjekts. Sūdzības iesniedzējas nodibinātās darba attiecības ar personu, kura ir norādīta kā Transportlīdzekļa lietotājs, neatbrīvo Sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības par saistošo noteikumu Nr. 1 5. punkta prasību neievērošanu. Saskaņā ar ceļu satiksmes likuma 1. panta 25. punktu, par transportlīdzekļa turētāju nav uzskatāmā persona, kura transportlīdzekli lieto uz dienesta vai darba tiesisko attiecību pamata.

Par Saistošo noteikumu Nr. 1 pārkāpumu ir paredzēts konstants soda veids – naudas sods 50 EUR. Saistošo noteikumu pārkāpšanas konstatēšana un vainīgo personu obligāta sodīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu lietās, kurās personām tiek noteikta administratīvā atbildība par Saistošo noteikumu Nr. 1 pārkāpšanu. Pretējā gadījumā nebūtu iespējams izvairīties no vienlīdzības principa pārkāpšanas. Savukārt, pastāvot tiesiskajam regulējumam, kas uzliek par pienākumu sodīt personas, kas ir pārkāpušas šos noteikumus, ir panākta vienlīdzīga attieksme pret visām personām un taisnīguma ievērošana, piemērojot administratīvos sodus.

Ņemot vērā minēto tiesību normu un Latvijas Administratīvo pakāpumu kodeksa 7. un 9.panta regulējumu, secināms, ka Sūdzības iesniedzēja turējumā esošais Transportlīdzeklis iebrauca Jūrmalā, neiegādājās caurlaidi, ko pierāda lietā gūtie pierādījumi. Administratīvai sods ir uzlikts pamatoti un Sūdzības iesniedzēja ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības.

Par Lēmumu Sūdzības iesniedzēja iesniegusi sūdzību un lūdz Lēmumu atcelt un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} pantu, jo pārkāpuma izdarīšanas brīdi Transportlīdzekli vadīja cita persona, proti, Komercsabiedrības darbinieks. To apliecina noslēgtais darba līgums un abpusēji parakstītais transportlīdzekļa pieņemšanas-nodošanas akts. Uz lietā apskatāmo notikumu ir attiecināms gan Ceļu satiksmes likums, gan Ceļu satiksmes noteikumi, jo pirms iebraukšanas Jūrmalā ir izvietotas ceļa zīmes, bet Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9. pants paredz likuma augstāku juridisko spēku pār pašvaldību saistošajiem noteikumiem, tostarp Saistošajiem noteikumiem Nr. 1. Līdz ar to atbildības par pārkāpuma izdarīšanu ir saucams Transportlīdzekļa vadītājs. To noteic arī Satversmes tiesas 2013. gada 28. marta spriedums „Par Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} panta trešās, piektās, septītās un astotās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam".

Lietā atrodas sekojoši dokumenti/pierādījumi: administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums, fotoattēli, ziņojums, izsaukumi, iesniegums, Transportlīdzekļu iebraukšanas īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas organizatoriskie un lietošanas noteikumi (kopija), Transportlīdzekļa nomas līgums (turpmāk arī – Nomas līgums), izdrukas no reģistriem, informatīvie materiāli (paziņojumi).

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, secina, ka sūdzība ir noraidāma.

2019. gada 3. jūnijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums /numurs/ par Saistošo noteikumu Nr. 1 5. punkta prasību neievērošanu, proti, par to, ka Sūdzības iesniedzējas turējumā esošais Transportlīdzeklis 2019. gada 10. maijā plkst. 00.00.25 iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi, par ko Sūdzības iesniedzējai par konstatēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 50 EUR apmērā.

Ar Iestādes 2019. gada 9. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ šis lēmums atstāts negrozīts.

Atbilstoši Administratīvās atbildības likuma (stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā) Pārejas noteikumu 2. un 3. punktam, procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Administratīvo pārkāpumu lietās sakarā ar apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu vai attiecībā uz pārkāpumiem, kas fiksēti ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, ja pārkāpums izdarīts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, procesu pabeidz, piemērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa un Ceļu satiksmes likuma normas.

Konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā tiesvedība ierosināta saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa regulējumu, līdz ar to tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, piemēro šī kodeksa normas un Ceļu satiksmes likuma normas (redakcijā līdz 2020. gada 30. jūnijam).

Tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.$^{1\ 3}$ panta trešajai daļai pievienojas Lēmumā norādītajiem apstākļiem par pārkāpumu konstatēšanu.

Saistošo noteikumu Nr. 1 izdoti arī saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 43. panta pirmās daļas 13. punktu, kas noteic, ka pašvaldība (dome) ir tiesīga izdot saistošus noteikumus, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, par likumos un Ministru kabineta noteikumos paredzētiem jautājumiem, kas nav atsevišķi regulēti.

Likuma „Par pašvaldībām" 14. panta trešā daļa noteic, ka pašvaldībām savu funkciju izpildes nodrošināšanai likumā noteiktajos gadījumos ir tiesības izdot saistošos noteikumus. Saskaņā ar minētā likuma 14. panta pirmās daļas 3. punktu pašvaldībām, pildot savas funkcijas, likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības ieviest vietējās nodevas un noteikt to apmēru, kā arī atbilstoši minētā likuma 14. panta otrās daļas 1., 4. punktam pašvaldībām ir noteikts pienākums savu funkciju izpildei izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas realizāciju, iekasēt nodokļus un nodevas.

Tādējādi likumdevējs ir piešķīris pašvaldībām tiesības izdot ārējos normatīvos aktus – saistošos noteikumus, lai nodrošinātu likuma „Par pašvaldībām" minētās autonomās funkcijas izpildi. Pašvaldības autonomā funkcija ir gādāt par savas administratīvās teritorijas attīstību, infrastruktūras, kultūrvēsturisko un aizsargājamo teritoriju/zonu saglabāšanu un aizsardzību.

Saistošie noteikumi Nr. 1 noteic kārtību, kādā personas var iebraukt ar autotransporta līdzekļiem [..] Jūrmalas pilsētas īpašā režīma zonā.

Saistošo noteikumu Nr. 1 2. punktā noteikts, ka šo noteikumu mērķis ir ierobežot tranzīta satiksmi caur Jūrmalas pilsētas teritoriju un veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu. No nodevas samaksas iekasētie līdzekļi tiek izlietoti tūrisma un kūrorta attīstībai labvēlīgas vides radīšanai, vides aizsardzībai, kultūrpieminekļu aizsardzībai, kā arī sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanai.

Tādējādi minētie pašvaldības noteikumi ir izdoti atbilstoši normatīvo aktu regulējumam, kas noteic likumdevēja deleģējumu pašvaldībām pieņemt noteikumus, kas attiecas uz pašvaldības administratīvajā teritorijā esošās infrastruktūras, kultūrvēsturisko un aizsargājamo teritoriju/zonu saglabāšanu un aizsardzību, paredzot administratīvo atbildību un sodu par šo noteikumu pārkāpšanu.

Saistošo noteikumu Nr. 1 5. punktā noteikts, ka laika periodā no kalendārā gada 1. aprīļa līdz 30. septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā pēc caurlaides saņemšanas [..]. Minēto noteikumu 6. punktā noteikts, ka šajos noteikumos noteiktajos gadījumos caurlaidi izsniedz pēc nodevas samaksas.

Ar lietā gūtajiem pierādījumiem, tostarp ar transportlīdzekļu kontroles informācijas sistēmas (turpmāk arī – Informācijas sistēma) fiksētajiem notikuma fotoattēliem ir pierādīts, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā, kur ir noteikta Jūrmalas pilsētas īpašā režīma zona un

iebraukšana tajā ir noteikta ar caurlaidēm, tostarp veicot nodevas samaksu, Transportlīdzeklis iebrauca šajā zonā bez attiecīgas caurlaides, tādējādi pārkāpjot Saistošo noteikumu Nr. 1 5. punkta prasības.

Saistošo noteikumu Nr. 1 6., 7., 8., 9. punktā noteikts, ka informācija par Jūrmalas pilsētas īpašā režīma zonā iebraukušajiem transportlīdzekļiem tiek uzskaitīta, sistematizēta, pārbaudīta un kontrolēta, izmantojot transportlīdzekļu kontroles informācijas sistēmu.

Lietā ar tehniskiem līdzekļiem fiksētas ziņas ir pieļaujami, procesuāli nostiprināti un ticami pierādījumi atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. panta pirmajai daļai un 243.[1] panta regulējumam.

Administratīvā pārkāpuma lietvedība uzsākta, sastādot 2019. gada 3. jūnijā administratīvā pārkāpuma protokolu par 2019. gada 10. maijā konstatēto pārkāpumu. Līdz ar to ir ievērotas Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 37. panta prasības par administratīvā pārkāpuma lietvedības procesuālajiem termiņiem, kas noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, savukārt administratīvais sods piemērojams deviņu mēnešu laikā no administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanas dienas, pretējā gadījumā lieta ir izbeidzama.

Sūdzības iesniedzēja, iesniedzot sūdzību Iestādē un atsaucoties uz Darba līgumu ar tam pievienoto transportlīdzekļa un materiālo vērtību pieņemšanas un nodošanas aktu, norādījusi, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī Transportlīdzekli vadījis darbinieks, ar kuru atbilstoši minētajam Darba līgumam ir nodibinātas darba tiesiskās attiecības.

Transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas akts apliecina Transportlīdzekļa nodošanas faktu, bet pats par sevi neapliecina to, ka tieši Sūdzības iesniedzējas norādītā persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī ir vadījusi Transportlīdzekli.

Turklāt, neatkarīgi no norādītajiem apstākļiem, Iestāde pamatoti norāda, ka konkrētajā lietā tieši nav piemērojamas Ceļu satiksmes likuma 43.[6] pantā ietvertās tiesību normas, kā to norāda Sūdzības iesniedzēja, jo lietā konstatētais administratīvais pārkāpums nav attiecināms uz tādu, kas izdarīts ceļu satiksmē. Ceļu satiksmē izdarītus pārkāpumus regulē ceļu satiksmi reglamentējoši normatīvie akti, tostarp Ceļu satiksmes likums, Ceļu satiksmes noteikumi.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 43. pantam administratīvais ceļu satiksmes pārkāpums ir tāds pārkāpums, par kuru ir paredzēta administratīvā atbildība, lai garantētu ceļu satiksmes drošību un aizsargātu cilvēku dzīvību, veselību un mantu.

Savukārt konkrētajā lietā konstatētais administratīvais pārkāpums ir saistīts ar pašvaldības izdotu saistošu noteikumu par transportlīdzekļu iebraukšanas tās administratīvās teritorijas īpašā režīma zonā neievērošanu.

Kaut arī saistošo noteikumu regulējums tver transportlīdzekļu kustību pašvaldības administratīvajā teritorijā, tomēr pašvaldības saistošie noteikumi nenoteic ceļu satiksmes normatīvo regulējumu. Līdz ar to nav konstatējams Ceļu satiksmes likuma 43.[6] pantā ietverto tiesību normu tiešās piemērošanas pamatojums.

Turklāt konstatējams, ka laikā, kad tika konstatēts lietā apskatāmais administratīvais pārkāpums, Saistošo noteikumu Nr. 1 49. punktā noteikts, ka par šo noteikumu 5.punkta pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa īpašniekam vai turētājam piecdesmit *euro*.

Ņemot vērā šos apstākļus, konstatējams, ka Sūdzības iesniedzēja ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības atbilstoši Saistošo noteikumu Nr. 1 5. un 49. punkta regulējumam.

Līdz ar to atbildība par Saistošo noteikumu Nr. 1 5. punktā noteikto prasību neievērošanu ir pamatoti noteikta Sūdzības iesniedzējai kā Transportlīdzekļa likumīgajai turētājai.

Sūdzības iesniedzēja, ņemot vērā to, ka ar Darba līgumu tika nodibinātas civiltiesiskas attiecības, savu interešu aizstāvību var īstenot civiltiesiskā kārtā.

Ņemot vērā minētos argumentus un izvērtējot lietā gūtos pierādījumus kopumā, secināms, ka Sūdzības iesniedzējai administratīvais sods ir piemērots atbilstoši Saistošo noteikumu Nr. 5. un 49. punkta prasībām.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2. un 3. punktu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 1. punktu, 8. pantu, 289.[6], 289.[13] pantu, tiesa

nosprieda

Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. 2019. gada 9. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ atstāt negrozītu, bet SIA /Nosaukums A/ sūdzību noraidīt.

Spriedums pieejams 2020. gada 20. augustā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese S.Groza